

PÄÄTÖS YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI ANNETTAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ

**Kaivospiirin haltija tai
kaivosyhtiö**

**Mondo Minerals B.V.
Yhteystiedot:
Mondo Minerals B.V. Branch Finland
PL 603
87101 Kajaani**

**Kaivospiiri
Sijainti**

Pitkäperä (KaivNro 886)
Paltamo (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa Mondo Minerals B.V.:lle seuraavat kaivospiiriä Pitkäperä (KaivNro 886) koskevat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Lupamääräykset

Lupamääräys 1

Hakijayhtiön on ennen kaivostoiminnan aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Kainuun ELY -keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiensä vastaista.

Lupamääräys 2

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 3

Kaivostoiminnasta ei saa aiheutua huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 4

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 5

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

Lupamääräys 6

Kaivosluvan haltijalle ei tässä vaiheessa määrätä kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuutta.

Perustelut

Kaivoksen rakentamistoimenpiteitä ei ole vielä aloitettu.
Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 7

Lupamääräykset tarkistetaan ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 1.9.2018.

Perustelut

Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat sekä Paltamon kunnan ilmoitustaululla. Asiasta tiedotettiin Väylä -sanomalehdessä. Asia kuulutettiin 21.2.2014 ja on ollut nähtävillä 24.3.2014 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 24.3.2014.

Lausuntopyynnöt

Asiasta lähetettiin lausuntopyynnöt 21.2.2014 Paltamon kunnalle, Kainuun ELY-keskukselle ja Kainuun liitolle.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Kuulutuksen johdosta saadut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys on esitetty liitteessä 2.

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

Kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan kuuleminen (Kaivoslaki 621/2011) 42 §)

Tukes varasi kaivosoikeuden haltijalle tilaisuuden selityksen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin.

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Kaivosviranomainen katsoo, että Mondo Minerals B.V. Branch Finland on antamassaan selityksessä riittävästi selvittänyt kuulemisessa esiintuodut seikat lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn. Kaivosviranomainen toteaa lisäksi, että useat lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyistä seikoista tullaan käsittelemään hanketta koskevassa ympäristölupamenettelyssä (esimerkiksi kaivospiirien yhteisvaikutusten arviointi).

Kaivosviranomainen pyytää lausuntojen ja mielipiteiden esittäjiä huomioimaan, että lupamääräykset tarkistetaan vastaavalla menettelyllä siinä vaiheessa uudetaan, kun kaivoksen rakentamistöitä suunnitellaan aloitettavaksi.

Kaivosviranomainen haluaa täsmentää mielipiteissä esitettyyn vielä seuraavaa:

A) Oleelliset puutteet kuulutuksessa ja kuulutusasiakirjoissa

Kaivosviranomainen on toiminut kaivoslain mukaisesti (katso 181 §).

B) Talkki/nikkeli -kysymys

1. Kaivoslupa oikeuttaa hyödyntämään kaivosalueella tavatut kaivosmineraalit. Kaivoslaki 17 §

2. Kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että louhinnassa ja hyödyntämisessä ei tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta. Kaivoslaki 18 §

Kaivosviranomainen viittaa lisäksi tämän päätöksen lupamääräykseen 4.

Edellä mainittujen seikkojen johdosta kaivosyhtiön on kaivoslain perusteella otettava sivutuotteena saatava nikkeli talteen, mikäli se taloudellisesti on mahdollista.

Kaivostoiminnan ympäristöluvituksessa huomioidaan myös nikkelin hyödyntäminen ja sen aiheuttamat ympäristövaikutukset.

C) Alueen turvallisuus

Kaivosviranomainen viittaa tämän päätöksen lupamääräykseen 2.

Kaivosviranomainen velvoittaa kaivosyhtiötä huolehtimaan alueen pitämisestä yleisen turvallisuuden edellyttämässä kunnossa.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Mondo Minerals B.V. Branch Finland:lle, Paltamon kunnalle, Kainuun ELY-keskukselle, Kainuun liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Paltamon kunnan ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Kainuun Sanomat -lehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 475 € + 10 * 95 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun kaivosyhtiölle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 3 esitetystä valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

Terho Liikamaa
Kaivosyli-insinööri

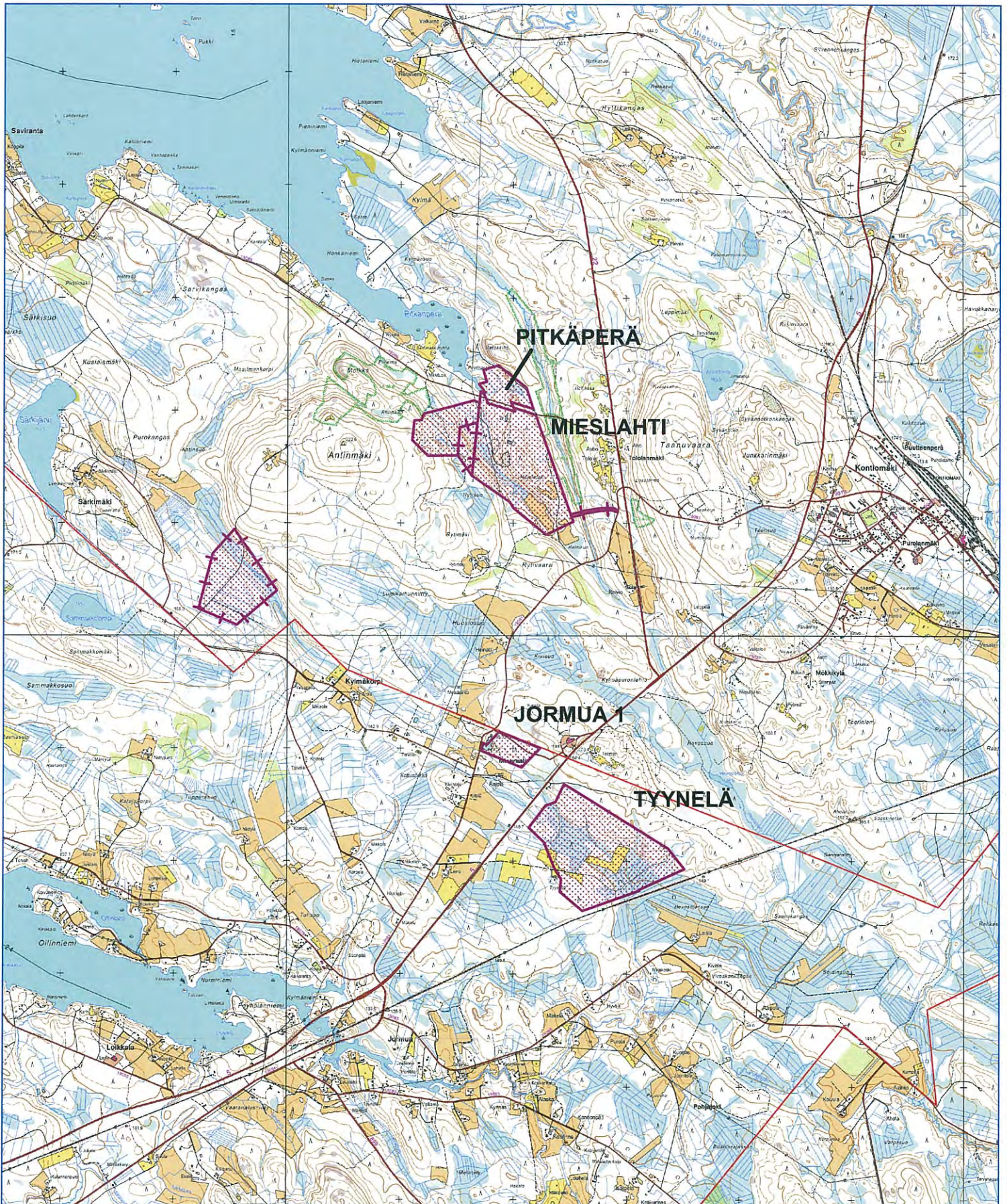

Ossi Leinonen
Ylitarkastaja

LIITTEET	1. Kaivospiirin kartta 2. Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys 3. Valitusosoitus 4. Lista asianosaisista
JAKELU	Mondo Minerals B.V. Branch Finland Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Paltamon kunta Kainuun ELY-keskus Kainuun liitto Säteilyturvakeskus Asianosaiset

Kaivospiirin kartta

KAIVOSPIIRIT MIESLAHTI, PITKÄPERÄ, JORMUA 1 JA TYYNELÄ

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivos- yhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 21. maaliskuuta 2014 12:20
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Kainuun ELY-keskuksen lausunnot KaivNro:ista 886 ja 5523
Liitteet: ELY_lausunto_KaivNro886.pdf; ELY_lausunto_KaivNro5523.pdf

Lähettäjä: Ahtonen Joonas [<mailto:joonas.ahtonen@ely-keskus.fi>]
Lähetetty: 21. maaliskuuta 2014 12:17
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Kainuun ELY-keskuksen lausunnot KaivNro:ista 886 ja 5523

Hei!

Liitteenä Kainuun ELY-keskuksen lausunnot Tukesin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ja vakuuden määräämistä kaivospiireille koskevaa päätöstä varten. Pitkäperä KaivNro 886 ja Pihlajavaara KaivNro 5490.

terveisin

Joonas Ahtonen
Ympäristölakimies
Kainuun ELY-keskus
joonas.ahtonen@ely-keskus.fi
puh. 0404881802

21.3.2014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Lausuntopyyntö 21.2.2014, KaivNro 886

Kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen ja vakuuden määrääminen, Mondo Minerals B.V., Pitkäperä (Paltamo)

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa pyydetään kuulemisasiakirjasta, jossa on kyse uuden kaivoslain 181 §:ssä määriteltyjen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ja vakuuden määräämiseksi Pitkäperä-nimiselle kaivospiirille Paltamon kunnan Mieslahden kylässä. Alueella ei ole tällä hetkellä käynnissä kaivostoimintaa, eikä ympäristölupaa ole vielä toiminnalle myönnetty. Pitkäperän kaivospiiri liittyy Mieslahden kaivoshankkeeseen.

Kainuun ELY-keskus on lausunut kaivospiirin jatkoajan myöntämisestä 15.2.2013. Lausunnossaan ELY-keskus totesi, että Pitkäperän kaivospiirin alueella on liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka, ja lisäksi kaivospiiriin rajautuva Pitkänperänlahden perukka on viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkana pidettävä alue. Mainitut lajit ovat luontodirektiivin liitteessä IV (a) lueteltuja tiukasti suojeltuja eläinlajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla kielletty.

Lisäksi Kainuun ELY-keskus muistuttaa, että kaivospiirin alueella esiintyy luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitettua valkovuokkoa. Luonnonsuojelulain 47 §:ssä tarkoitetuista erityisesti suojeltavista lajeista kaivospiirin alueella esiintyy serpentiinipikkutervakkoa ja kainuunnurmihärkkiä. Niiden esiintymiä ei kuitenkaan ole rajattu luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisella päätöksellä. Muista uhanalaisista lajeista alueella on tavattu seitahiirensammalta. Alle 150 metrin etäisyydellä kaivospiirin pohjoisnurkasta on Antinmäen–Kylmänpuron ja Hevossuon Natura 2000 -alueeseen (F11200304) kuuluva Matokallion osa-alue, joka on suojeltu kainuunnurmihärkin esiintymisalueena luonnonsuojelulain 47 §:n mukaisella päätöksellä.

Mieslahden kaivoksen ympäristölupahakemukseen liittyvässä suunnitelmassa mukaan Pitkäperän kaivospiirin alueelle ei ole suunniteltu kaivostoimintoja lukuun ottamatta kaivospiirin länsireunaa sivuavaa Pitkäpuroa, jota pitkin kaivosalueelta tulevat jätevedet johdettaisiin Pitkänperän lahteen. Louhinnan ja muiden kaivostoimintojen sijoittaminen Pitkäperän kaivospiirin alueelle ei ELY-keskuksen käsityksen mukaan ole edelleenkään mahdollista ilman, että siitä aiheutuisi luonnonsuojelulain 42 ja 49 §:ien vastaisia seurauksia. Mikäli kaivostoiminnan laajentamista ryhdyttäisiin suunnittelemaan Savirannan tien pohjoispuolelle, edellyttäisi se luonnonsuojelulain 65 §:n

mukaista Natura-arviointimenettelyä sekä YVA-lain 4 ja 6 §:n mukaista päätöstä harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta.

Koska kaivosalueella ei ole tällä hetkellä käynnissä olevaa kaivostoimintaa, ei ELY-keskuksella ole syytä tässä vaiheessa lausua asiasta tarkemmin.

Luonto- ja ympäristövastuu -yksikkö

Yksikön päällikkö
Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

Ympäristölakimies

Joonas Ahtonen

Lausunto turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivospiirin Pitkänperä (KaivNro 886) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä.

5/1/2013

KH § 60

Valmistelija: teknisten palveluiden johtaja Mikko Karjalainen p. (08) 615 54660, 044 2885 500.

886

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kunnalta lausuntoa kaivosluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä. Lausuntopyyntö oheismateriaalina.

Kaivoslain 37 §:n mukaan lupaviranomaisen on pyydettävä malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevasta hakemuksesta lausunto siltä kunnalta, jonka alueella toimintaa on hakemuksen perusteella tarkoitus harjoittaa tai jonka alueella luvan mukaisen toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset saattavat ilmetä (toiminnanvaikutusalue). Kaivoslain 52 § 3 momentin mukaan kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

Mieslahden Pitkänperän alue on luonnoltaan ja vesistöltään erityisen herkkää aluetta. Esitetyn kaivospiirin välittömässä läheisyydessä on Natura-alue ja luonnonsuojelualue.

Kaivostoiminnasta aiheutuvat melu-, pöly- ja vesistö päästöt aiheuttavat haittaa asumiselle ja alueen virkistyskäytölle. Riskeinä ovat kaivostoiminnan aiheuttamat vaikutukset alueen kasvillisuuteen ja vesistöön. Toiminnan haitalliset vaikutukset tulee selvittää ja ottaa erityisesti huomioon kaivosluvassa annettavia yleisiä määräyksiä annettaessa.

Paltamon kunnanhallitus on lausunnossaan Mieslahden kaivospiiristä 18.10.2011 § 224 todennut muun muassa seuraavasti:

- kaivospiiri ulottuu pohjoisosiltaan Oulujärven rantayleiskaava-alueelle. Kaavassa kyseiset alueet ovat merkinnällä M-1 ja MY-1. Yleiskaavassa ei ole huomioitu kaava-alueelle ulottuvia kaivospiirejä eikä niille mahdollisesti toteutettavia kaivoshankkeita. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole muuta voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

- toiminta (mm. louhinta, räjäytykset ja liikenne) ei saa aiheuttaa tarpeetonta haittaa asutukselle. Luvassa tulee esittää ehdot, joilla riittä-

- Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee selvittää sivukivien hyödyntämiskelpoisuus ja hyödyntämiskelvottoman sivukiven käsittely siten, että suotovesistä ei aiheudu pilaantumisen vaaraa pohja- eikä pintavesille.

- Nollavaihtoehdossa tulee arvioida kaivosalueen nykytilasta aiheutuvat vaikutukset ympäristövaikutukset.

- Lupaehdoissa tulee olla riittävät velvoitteet alueen maisemoimiseksi toiminnan päättyessä.

Kunnanhallitus on täydentänyt Mieslahden kaivospiiristä antamaansa lausuntoa 22.11.2011 § 251 seuraavasti:

- Kunnanhallituksen 18.10.2011 § 224 esitettyjen toiminnan lupaehdojen lisäksi Mieslahden kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupa hakemuksen päätöksessä tulee huomioida ympäristöystävälliset toiminta-ajat: Ympäristöhaittoja aiheuttava toiminta on sallittua vain arkipäivisin (ma - pe) klo 7-22 välisenä aikana. Toimintaa tulee rajoittaa lomakaudella (juhannus - 31.7 välisenä aikana)

- Mahdolliset korvaukset tulee määritellä siten, että haitta tai omaisuuden arvon lasku korvataan täysimääräisesti.

- Jälkihoitotoimenpiteet tulee määrätä sellaisina, että alue maisemoidaan ja varmistetaan, ettei toiminnan päättymisen jälkeenkään tule haitallisia valumia Oulujärveen.

- Aloitustupaa ei tule myöntää ennen kuin kaikki lupa-asiat ovat kunnossa.

- Lupaehdoissa tulee huomioida alueen luonnon erityinen haavoittuvuus, ympäristöarvot (mm. läheiset Natura-alueet ja vesistön läheisyys).

Pitkänperän kaivospiiri on Oulujärven rantayleiskaavan Mieslahden osa-alueella (1/7). Paltamon kunnanvaltuusto on hyväksynyt kaavan 15.5.2008 § 8. Kaavassa on osoitettu kaavamerkinnällä EK kaivospiirin alueen raja. Kaivospiirin alueelle on Oulujärven rantayleiskaavassa osoitettu kaavamerkinnällä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, kaavamerkinnällä ge arvokas kallio-alue ja kaavamerkinnöillä sl,ma,lin kohde, jolla on erityisiä suojeluarvoja, maisemallisesti arvokas alue ja linnustollisesti merkittävä alue.

Dnro 36/14

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI

Viite: Lausuntopyyntönnö 21.2.2014, KaivNro 866

886

866 886

LAUSUNTO KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN ANTAMISESTA JA VAKUUDEN MÄÄRÄMISESTÄ

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Paltamon Pitkäperän (KaivNro 866) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä.

Pitkäperän kaivospiirin kaivoskivennäiset ovat talkki ja nikkeli. Pitkäperän kaivospiiritoimitus on valmis ja kaivoskirja on annettu.

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 181 §. Kaivosviranomaisen on määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle. Lisäksi kaivosviranomaisen on annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset kaivoslain (621/2011) 52 §:n 3. momentin ja 125 §:n mukaisesti 30.6.2014 mennessä. Kaivoslain 125 § koskee kaivosturvallisuusluvassa annettavia määräyksiä. Kaivosturvallisuutta koskevat seikat kaivosoikeuden haltijan on tullut selvittää kaivosviranomaiselle 30.6.2013 mennessä. Kaivosturvallisuuteen liittyvät asiat ja määräykset käsitellään ja tarkistetaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämissä kaivostarkastuksissa.

Kaivosluvassa annettavat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavat määräykset

Voimassa olevassa Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on osoitettu merkinnällä EK (ek, ek-t kohdemerkinnät) kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita. Merkinnällä on osoitettu kaivostoiminnassa olevia alueita apualueineen ja alueita, joilla kaivostoiminnan edellytykset on selvitetty (ympäristölupa, kaivospiiri). Maakuntakaavan em. alueilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Kainuun maakuntakaavassa on osoitettu kohdemerkinnällä ek kaivostoimintaan tarkoitettu alue Paltamon kunnan Mieslahteen.

Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on annettu kaivostoimintaan tarkoitetuille alueille seuraava suunnittelumääräys: ”Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä”.

Kaivospiirin lähialueella sijaitsee Kainuun maakuntakaava 2020:ssa luonnonsuojelualueeksi (SL) ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvaksi alueeksi osoitettu alue FI 1200304 Antinmäki-Kylmämpuro-Hevossuo.

Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on annettu luonnonsuojelualueita (SL) koskeva suojelumääräys (MRL 30.2 §): *"Alueella saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen alueen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 §:n mukaisesti alueellisen ympäristökeskuksen lausunto"* ja suunnittelumääräys: *"Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei toimenpiteillä vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta ja suojeluarvoja. Alueelle laadittavassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailemisen edistämiseen"*.

Natura-alueille on Kainuun maakuntakaava 2020:ssa annettu suunnittelumääräys: *"Natura 2000 -verkoston alueita ja niiden lähellä sijaitsevia alueita koskevassa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke ei luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla heikennä merkittävästi Natura-alueiden perusteena olevia luonnonarvoja"*.

Paltamon Pitkäperän kaivospiirin lähialueella on pysyvää ja loma-asutusta. Kaivospiiri sijaitsee lähellä Oulujärven Mieslahden Pitkänperää. Kainuun liiton näkemyksen mukaan kaivostoiminnan lupamenettelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen lähiasutukselle sekä Natura 2000 -verkostoon kuuluville alueille kohdistuviin haittoihin, melu- ja värinävaikutuksiin, ilmanlaatuun, pinta- ja pohjavesille aiheutuviin haittoihin, häiriötilanteisiin ja tiedottamiseen sekä kaivostoiminnan päättymisen jälkeisiin ympäristövaikutuksiin ja lopetus- ja jälkitoimenpiteisiin.

Kainuun liitto

Hannu Heikkinen
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 24. maaliskuuta 2014 13:01
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Muistutus:Kohde: Mondo Minerals B.V. Pitkäperä KaivNro 886, Tukesin kuulemisasiakirja 21.2.2014

HUOM! Lähettäjä soitti ja ilmoitti alkuperäisten tulevan myöhemmin postissa täydennettyinä.

-jussi

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: liisa.penttila@pp3.inet.fi [<mailto:liisa.penttila@pp3.inet.fi>]

Lähetetty: 24. maaliskuuta 2014 12:59

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Muistutus:Kohde: Mondo Minerals B.V. Pitkäperä KaivNro 886, Tukesin kuulemisasiakirja 21.2.2014

24.3.2014

Muistutus: Kohde: Mondo Minerals B.V. Pitkäperä KaivNro886, Tukesin kuulemisasiakirja 21.2.2014.

Muistutuksen jättöaika päättyy 24.3.2014.

Lauri Kemppainen on Mieslahden kyläläisten puolesta pyytänyt jatkoaikaa

17.3.-14 ylitarkastaja Ossi Leinoselta. Jatkoaikaa ei myönnetty, mutta viesti on ollut, että käytännössä mielipiteet ehtivät käsittelyyn, jos ne saapuvat

6.4.2014 mennessä.

Näin ollen lähetän sähköisesti muistutuksemme otsikkosivun ja myöhemmin postitse virallisin allekirjoituksin ja liittein koko muistutusasiakirjan Tukes Rovaniemi osoitteella. Näin menetellen muistutuksemme on saapunut määräajassa. Pyydän vastaamaan, jos menettelyni on virheellinen.

Yhteistä asiaa hoitaa Liisa Penttilä, sähköposti yllä p. 040 8321190 seuraavana

MUISTUTUSASIAKIRJAMME:

Liisa Penttilä   MUISTUTUS
Tahvintie 4 A   24.3.2014
88380 Mieslahti

TUKES
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Kohde: Mondo Minerals B.V. Pitkäperä KaivNro 886, Tukesin
kuulemisasiakirja 21.2.2014

Muistutuksen tekijät maarekistereineen

Jokinen Reijo Ilmari 578-405-2-5: Metsäyhtymä Jokinen Reijo Ilmari
ja Penttilä Liisa Helena, omistus½

578-405-19-27

578-405-3-7 Jokinen Raimo Seppo Ensio: 578-405-2-39

Penttilä Liisa Helena 578-405-2-5: Metsäyhtymä Jokinen Reijo Ilmari
ja Penttilä Liisa Helena, omistus ½

578-405-2-38 Lisäksi oikeudet yhteisiin vesialueisiin.

Lisäys: varaan mahdollisuuden täydentää asiakirjat postitse.

liisa.penttila@pp3.inet.fi | Ohje | Kirjautu ulos

Kansiot

- Saapuneet (2)
- Luonnokset
- Lähetetyt
- Roskakori

Aihe: **VS: Muistutus:Kohde: Mondo Minerals B.V. Pitkäperä KaivNro 886, Tukesin kuulemisasiakirja 21.2.2014**

Lähtettäjä: KaivosAsiat [Asiat.Kaivos@tukes.fi]

Päivämäärä: 24.3.2014 12:59

Vastaanottaja: "liisa.penttila@pp3.inet.fi" <liisa.penttila@pp3.inet.fi>

Kopio:

- › Lisää yhteysenkilöt
- › Luo ryhmä
- › Näytä kaikki otsikkotiedot
- › Tulosta näkymä

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kaivosviranomainen on vastaanottanut viestinne.

Gruvmyndigheten vid Säkerhets- och kemikalieverket har mottagit ert meddelande.

Your message has been delivered to the mining authority of Finnish Safety and Chemicals Agency.

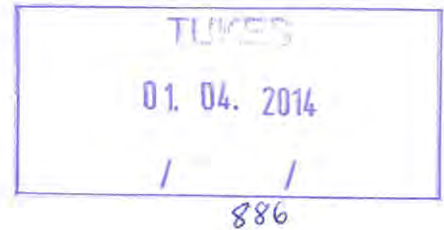
Pitkäperän alustava muistutusasiakirja on lähetetty sähköisesti - ja vastaanotettu. Ohjeensa täydennetty muistutusvirallisilla allekirjoituksin.

Liisa Penttilä

Liisa Penttilä
Tahvintie 4 A
88380 Mieslahti

MUISTUTUS
24.3.2014

1 (3)

Tukes
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Kohde: Pitkäperä KaivNro 886
Luvan hakija: Mondo Minerals B.V.
Asia: Muistutus ennen yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuksien määräämistä
Tukesin kuulemiasiakirja, 21.2.2014

Muistutuksen tekijät maarekistereineen:

Jokinen Reijo Ilmari	578-405-2-5 Metsäyhtymä Jokinen Reijo Ilmari ja Penttilä Liisa Helena, omistus ½
	578-405-19-27
	578-405 -3-7
Jokinen Raimo Seppo Ensio	578-405-2-39
Penttilä Liisa Helena	578-405-2-5 Metsäyhtymä Jokinen Reijo Ilmari ja Penttilä Liisa Helena, omistus ½
	578-405-2-38

Lisäksi oikeudet yhteisiin vesialueisiin.

Liitteet. 1. Lehti-ilmoitus
2. Valtakirja

Muistutukset/vaatimukset:

Koelouhosten vedet

Kaivosalueen valumavesien riittävä puhdistus on taattava ja varmuuden tulee olla täydellinen. Nyt valumavedet ja sadevedet huuhtoutuvat puhdistamattomina, suodattamattomina Pitkänpuroa myöten Oulujärveen.

Kun vesientarkkailua suoritetaan, tausta-arvoina, joihin saatuja analyyskejä verrataan, ei tule käyttää kaivoksen koelouhintojen aiheuttamien päästöjen jo kohottamia esim. nikkeli- ja arseeniarvoja. GTK on mitannut koelouhisalueilla kohonneita pitoisuuksia, joihin viittaamme. (tulokset ovat Tukesin tiedostoissa). Vertailuarvoina on oltava luonnontilaiset arvot.

Koelouhosten turvallisuus

Koelouhosten alueet on täytettävä, ennallistettava noudattaen alkuperäisen maaston muotoa. Turvallisuuden vuoksi alueet on aidattava, mikäli täyttöoperaatioon ryhtyminen viivästyy. Aitauksella väliaikaisesti estetään putoamisvaarat maastossa liikkuville ihmisille ja eläimille.

Muut huomioitavat seikat

Asiakirjoissa ilmenee ristiriitaista tietoa mm. kaivostoiminta-alueista, kaivausten syvyydestä, louhintamääristä ja louhinta-ajoista. Esimerkiksi mainitsemme, että Pitkäperän ja Mieslahden kaivospiirin tiedot louhintamääristä ovat täsmälleen samat. Ristiriitaisuudet johtavat asiakirjojen luotettavuuden yleiseen laskuun.

Oulujärven oikeusvaikutteiseen rantayleiskaavaan kuuluvat muistutuksen kohteena oleva Pitkäperän kaivospiiri ja osin Mieslahden kaivospiiri.

Paltamon kunnanhallitus on antanut päätöksensä kaivospiirien alueista 29.2.2013 46§ ja viittaamme tähän päätökseen ja sen huomioimiseen. (päätös on Tukesin tiedostoissa)

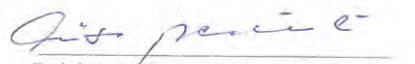
Jos kaivostoiminta aiotaan käynnistää, on yleiset ja yksityiset edut- lakipykälien mukaan asiat kuulutettava uudestaan. Viittaamme Kaivoslakiin 181§, 52§ ja 125§.

Tukesin kuulutus kaivospiireistä Pitkäperä ja Mieslahti Väylä-lehdessä 26.2.2014 oli puutteellinen. Kuulutuksessa ei mainita tarkasti, mitä asioita kuulutukset koskevat. Vaadimme, että kuulutus on tehtävä uudelleen. Uudella kuuluttamisella varmistetaan kansalaisten oikeus esittää mielipiteensä. (liite 1. Väylä-lehden kuulutus).

Tukesin on vaadittava, että Kainuun ELY-keskus ryhtyy YVA_lain 6§:ssä tarkoitetun päätöksen harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamiseen kaivospiirien Pitkäperä 886, Mieslahti 3030, Tyynelä 5490, Maailmankorpi 6492 ja Jormua 1 806 **yhteisvaikutusten arvioimiseksi** (ja lisäksi muut mahdolliset lähialueelle tulevat kaivokset, joista me emme vielä tiedä, mutta kaivosviranomaisen tietää).

Perusteluna esitämme: vain kaikkien edellä mainittujen kaivosalueiden yhteinen kokonais-tarkastelu, YVA-menettely, antaa riittävästi tietoa näiden yhteisvaikutuksista ja tuo esille oleelliset ja tarpeelliset seikat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseen liittyvissä asioissa.

Jokinen Reijo Ilmari
Laajanniementie 26
88380 Mieslahti

Jokinen Raimo Seppo Ensio
valtakirjalla Liisa Penttilä
Lehtolantie 4 A (LIITE 2)
01450 Vantaa

Penttilä Liisa Helena
Tahvintie 4A
88380 Mieslahti

tukes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

**KUULUTUS
KAIVOSPIIREISTÄ**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla alla olevat kaivospiirejä koskevat kuulemisasiakirjat:

Kaivosoikeuden haltija: Mondo Minerals B.V.

Kaivospiirit ja KaivNrot: Pitkäperä (886) ja Mieslahti (3030)

Alueiden sijainti: Paltamo

Mielipiteet ja muistutukset kuulutuksista voi lähettää 24.3.2014 mennessä Tukeisiin, osoitteeseen Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi tai sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi

Mielipiteeseen tai muistutukseen tulee lisätä asiaa koskeva KaivNro.

Kuulutusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin Rovaniemen toimipaikassa (Valtakatu 2, Rovaniemi) ja Paltamon kunnanvirastossa (Vaarankyläntie 7). Kuulemisasiakirjoihin voi tutustua myös osoitteessa www.tukes.fi/kuulutukset

Lisätietoja: Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

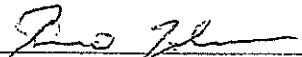
Rovaniemellä 21.2.2014

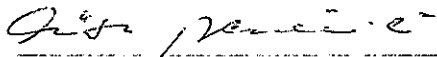
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

VALTAKIRJA

Valtuutan Liisa Helena Penttilän allekirjoittamaan puolestani Mondo Minerals B.V.:tä koskevia asiakirjoja Ely-keskukselle, AVI:lle hallinto-oikeuksille sekä Tukesille.

Vantaa 26.2.2014

Raimo Jökinen, valtuuttaja

Liisa Penttilä, valtuutettu

Todistavat

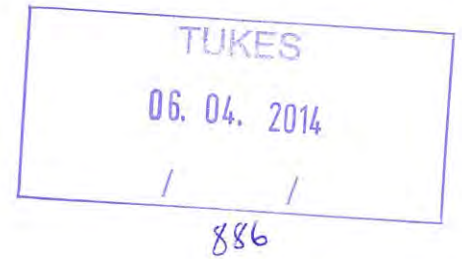

Hilkka Saviketo

Päivi Jolun

Marttala Elina

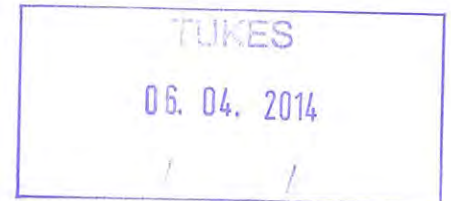

Lähetäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 7. huhtikuuta 2014 10:37
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: pitkänperän muistutus
Liitteet: 2014_03_24_Muistutus_Pitkäperä_ok.doc

Lähetäjä: Kempainen Mika [<mailto:mika.kempainen@solteq.com>]
Lähetetty: 6. huhtikuuta 2014 23:21
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: pitkänperän muistutus

Moi

tässä pitkänperää koskeva muistutuksemme

mika kempainen

Mika Kemppainen
Maatialanlahti
37100 NOKIA
mika.kemppainen@solteq.com
040-8444227

MUISTUTUS

24.3.2014

Tukes/kaivosasiat
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI
kaivosasiat@tukes.fi

Kohde (Nimi ja KaivNro): Pitkäperä 886
Luvan hakija: Mondo Minerals B.V.

Asia: **Muistutus ennen yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuksien määräämistä**

Muistutukset/vaatimukset:

Koelouhosten vedet

On varmistettava kaivosalueen valumavesien riittävä puhdistus. Nyt sadevedet ja valumavedet huuhtoutuvat Pitkänpuroa myöten suodattamatta Oulujärveen. Tausta-arvoina ei voi käyttää kaivoksen koelouhintojen aiheuttamien päästöjen kohottamia esim. nikkeli- ja arseeniarvoja. Viitataan GTK:n mittaamiin kohonneisiin näytearvoihin koelouhosalueilla.

Koelouhosten turvallisuus

Koelouhokset pitää täyttää ja aidata asianmukaisesti, ettei niistä ole turvallisuushaittaa maastossa liikkujille.

Muuta

Kaivostoiminta-alueista ja -syvyydestä, louhintamäärästä sekä -ajoista on ristiriitaista tietoa. Esimerkiksi Pitkäperän ja Mieslahden kaivospiirien louhintamäärätiedot ovat samat.

Pitkäperän ja osin Mieslahden kaivospiiri kuuluvat oikeusvaikutteiseen Oulujärven rantayleiskaava-alueeseen. Viitataan Paltamon kunnanhallituksen päätökseen (29.1.2013 46 §) kaivospiirien alueesta.

Jos kaivostoiminta aiotaan käynnistää, täytyy yleiset ja yhteiset edut -pykälien mukaan asia kuuluttaa uudestaan (Kaivoslaki 181 §, 52 § ja 125 §).

Tukesin kuulutus kaivospiireistä Mieslahti ja Pitkäperä 26.2.2014 Väylä-lehdessä oli puutteellinen. Tukesin kuulutuksissa ei mainittu tarkasti, mitä

asioita kuulutukset koskevat.

Vaadimme Tukesia harkitsemaan uutta kuulutusta.

Tukesin on vaadittava Kainuun ELY-keskusta ryhtymään YVA-lain 6 pykälässä tarkoitetun päätöksen harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta kaivospiirien Mieslahti (3030), Tyynelä (5490), Pitkäperä (886), Jormua1(806) ja Maailmankorpi (6492) yhteisvaikutusten arvioimiseksi.

Nokialla 25.3.2014

Mika Kemppainen ja Heikki Kemppainen

Tolola 12:15

Marttala Elina

Lähettäjä: Virtanen Riikka käyttäjän KaivosAsiat puolesta
Lähetetty: 3. huhtikuuta 2014 10:10
Vastaanottaja: Marttala Elina
Aihe: VL: Muistutus2
Liitteet: turvall 1.rtf

386

Lähettäjä: Pölkki Anne
Lähetetty: 2. huhtikuuta 2014 12:45
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: VL: Muistutus2

Lähettäjä: Martta Kemppainen [<mailto:martta.johanna@gmail.com>]
Lähetetty: 2. huhtikuuta 2014 12:45
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Muistutus2

Martta Kempainen
Savirannantie 23
88470 KONTIOMÄKI

MUISTUTUS

24.3.2014

Kaivosasiat/Tukes
Valtakatu 2
96101 ROVANIEMI

KOHDE: (nimi ja KaivNro) Pitkäperä 886
Mondo Minerals B.V.

ASIA: Muistutus ennen yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuksien määräämistä.

Koelouhosten vedet

On varmistettava kaivosalueen valumavesien riittävä puhdistus. Nyt sade- ja valumavedet huuhtoutuvat Pitkäpuroa myöten suodattamatta Pitkänperänlahteen. Tausta-arvoina ei voi käyttää hakijan tähän astisten menetelmien jäljiltä koelouhosten päästöjen kohottamia esim. nikkeli ja arseeniarvoja. Viitataan GTK:n mittaamiin kohonneisiin näytearvoihin koelouhosalueella.

Koelouhosten turvallisuus

On varmistettava aitaamalla ja muilla esteillä, ettei koelouhosalueista koidu vaaraa alueella liikkuville eläimille, marjastajille ja muille alueella liikkuville.

Muuta

Jos kaivostoiminta aiotaan käynnistää täytyy yleiset ja yksityiset edut-pykäliden mukaan asia kuuluttaa uudelleen.(Kaivoslaki 181 §, 52 §, 125 §). Tukesin kuulutus Mieslahdesta ja Pitkäperästä Väylä-lehdessä oli

puutteellinen. Tukesin kuulutuksissa ei mainittu tarkasti mitä asioita kuulutukset koskivat. Vaadimme Tukesia harkitsemaan uutta kuulutusta.

Tukesin on vaadittava Kainuun ELY-keskusta ryhtymään tarvittaviin toimiin YVA-lain 6-pykälässä tarkoitetun päätöksen harkinnan varaisen YVA-menettelyn soveltamisesta kaivospiirien Mieslahti 3030, Tyynelä 5490, Jormua1 806, Maailamnkorpi 6492 ja Pitkäperä 886 yhteisvaikutusten arvioimiseksi.

MARTTA KEMPPAINEN

kiinteistö 578-405-19-5 omistaja ½

Martta Kempainen

10.03.2014.

Savirannantie 23

88470 KONTIOMÄKI

KUNNANHALLITUS

PALTAMO

ASIA: MONDO MINERALSIN KAIVOSHANKKEET;

- PITKÄPERÄ kaivNro 886
- MIESLAHTI kaivNro 3030
- MAAILMANKORPI kaivNro 6492
- HEINISUO kaivNro 8961
- JORMUA1 kaivNro 806
- TYYNELÄ kaivNro 5490
- MÖLKÄNRINNE, kaivNro 9441 haettu läjitysalueeksi, peruttu ja haetaan lisäalueeksi.

Kaivosyhtiö Mondo Minerals on käynnistänyt laajat kaivostoimintaan tähtäävät kaivospiirejä koskevat hakemukset Mieslahden ja Jormuan kylillä.

Vaadin, että Te arvoisat Paltamon kunnanpäättäjät ja virkamiehet tutustutte perusteellisesti nyt vireillä oleviin hakemuksiin ja toimitte niin, että kuntalaisten elinkeinot ja olosuhteet säilyisivät asumiskelpoisina. Kaivostoiminnan alkamisen ja nikkelikastamon perustamisuhka on nyt suuri, sillä Mondo Minerals on ilmoittanut hakemuksissaan alkavansa rikastaa myös nikkeliä talkin ohella. Nikkelin se on tosin ottanut Lahnaslammin tehtaallaan aina, kuten kaivoslakikin vaatii, mutta se on tehty ilman julkisuutta ja erillisiä lupia. Nikkelikaivoshan vaatisi ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA). Mondo Minerals on ilmoittanut myös nikkelin uudesta rikastusmenetelmästä, jota se kokeilee ja jonka nimi muistuttaa paljolti Talvivaarassa käytössä olevaa rikastusmenetelmää, joka on "luonnonmukainen ja saasteeton". Ei ole pois suljettu, etteikö rikastamo tulisi edellä luetelluille alueille, joko Mieslahden Pitkäperään tai Kajaanin puolelle, koska kaivosyhtiö on aikaisempina vuosina antamissaan raporteissaan maininnut, ettei ole pois suljettu, etteikö tänne joskus voitaisi rakentaa rikastamo.

Vaativaksi kaivostoiminnan kyseessä olevilla alueilla tekee sijainti. Alueet sijaitsevat ison Oulujärven rannoilla, vedenjakajalla, jossa olisi vaarassa saastua kaivosjätevesillä sekä Mieslahti, että Jormuanlahti.

Kaivosyhtiö hakee lupia kuudella eri ilmoituksella, kuudelle eri maapalalle, joista osa kumoaa toista. Onko tarkoitus hämätä vai onko vahinko, kun kaivosyhtiö on perunut hakemuksensa mm läjitysalueeksi hakemalleen Mölkänrinne-nimisen alueelle, joka on mm suurta julkisuutta saaneen valkovuokkoesiintymän ja viitasammakkopopulaation vierellä ja hakee kuitenkin aluetta lisäalueeksi. Osalla kaivosalueista on tiukasti suojeltuja kasvilajeja, joiden olosuhteita ei saa heikentää, eikä tuhota ilman valtioneuvoston lupaa. Kaivoslakiko sallii tuhoamisen? Mm Heinisuo-kaivNro 9441 sijaitsee kiinteästi luonnonsuojelualan rajalla.

Vaadin, että Te arvoisat kunnanpäättäjät ja virkamiehet tarkastelisivat kaivosalueiden karttoja kriittisesti ja ajatuksella, mikä on seuraus jos ja kun kaivosyhtiön jätevedet alkavat virrata kaivoksilta. Miten turvataan kaivosalueiden ympärillä olevan asutuksen viihtyisyys? Kyseisiltä alueilta saatavia malmilajeja on maaperässä saatavana sellaisillakin alueilla, joissa kaivoksen jätteet olisivat helpommin hallittavissa. Juuri tämä sijainti tekee nämä alueet sopimattomiksi kaivostoimintaan.

- Miten turvataan Mieslahden, Savirannan ja Jormuan asukkaiden tulevaisuus ja elinkeinojen harjoittaminen?

- Miten taataan vakituisten asukkaiden ja kesäasukkaiden viihtyvyys alueella, jos he joutuvat hakemaan saunavetensä liijärvestä.?

- Miten kesäasukkaiden viihtyvyys vaikuttaa kunnan kauppiaiden, matkailuharjoittajien ym elinkeinoihin? Pieneneekö liikevaihto, kun Oulujärvi ei enää houkuta kesänviettoalueena? Kesäasutushan vaikuttaa jopa kesäteatterin katsojalukuihin.

Vaadin, että Paltamon kunnanpäättäjät ja virkamiehet tekisivät yhteistyötä Kajaanin kaupunginpäättäjien ja virkamiesten kanssa, sillä huoli on yhteinen. Ei vesi katso kuntarajoja, vaan virtaa alaspäin. Mm Tyynelästä virtaamat ovat sekä Jormuaan, että Mieslahteen.

Alueille on ehdottomasti tehtävä kaikki ko suunnitellut kaivosalueet kattava ympäristövaikutusten arviointi, YVA, jota varten vaadin kunnanpäättäjiä ja virkamiehiä olemaan yhteydessä Kainuun ELY-keskukseen, jonka tehtäviin kuuluu mm YVAN vaatiminen kaivosyhtiöltä.

Nyt vireillä olevat Mondo Mineralsin kaivoshankkeet vaikuttavat kauas Oulujärven tulevaisuuteen. Teillä, arvoisat päättäjät, on mahdollisuus vaikuttaa mikä se on? Onko se kaivoksen saasteallas vaiko valtakunnallisesti kuuluisa, puhdas virkistys- ja kalastusjärvi, joka vetäisi puoleensa vuosivuodelta turisteja, kesäasukkaita ja vakituisesti asuvia veronmaksajia.

MARTTA KEMPPAINEN

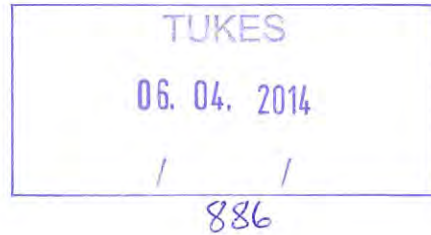
RYKÖLÄ.

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 7. huhtikuuta 2014 10:36
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Muistutuksia
Liitteet: 2014_03_24_Mieslahti laajennus_Muistutus_km.pdf; 2014_03_24_Muistutus_Mieslahti_km.pdf; 2014_03_24_Muistutus_Pitkäperä_km.pdf

Lähettäjä: Kaisu Möttönen [<mailto:kaisu.mottonen@gmail.com>]
Lähetetty: 6. huhtikuuta 2014 23:14
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Muistutuksia

Hei
Liitteenä muistutuksia kaivoshankkeista

Kaisu Möttönen
Rantatie 3 b
88380 MIESLAHTI
kaisu.mottonen@gmail.com
p. 050 550 9322

Kaisu Möttönen
Rantatie 3B
88380 MIESLAHTI
kaisu.mottonen@gmail.com

MUISTUTUS

24.3.2014

Tukes/kaivosasiat
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI
kaivosasiat@tukes.fi

Muistutus ennen yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuksien määrittämistä

Kohde (Nimi ja KaivNro): Pitkäperä 886

Luvan hakija: Mondo Minerals B.V.

Muistuttajan kiinteistöt

Alapuro 578-405-62:13, Ahvenlahti 578-405-62:8, Heikkilä 578-405-14:80 ja Alakorpi 578-405-62:10 sekä yhteiset vesialueet 578-876-2:1, -5:1 ja -3:1 Mieslahti, Paltamo, Härmänmäen-Mieslahden-Uuran jakokunta ja osuudet alueen rekisteröimättömiin yhteisiin maa- ja vesialueisiin.

Muistutukset/vaatimukset:

Koelouhosten vedet

On varmistettava kaivosalueen valumavesien riittävä puhdistus. Nyt sadevedet ja valumavedet huuhtoutuvat Pitkänpuroa myöten suodattamatta Oulujärveen. Tausta-arvoina ei voi käyttää kaivoksen koelouhintojen aiheuttamien päästöjen kohottamia esim. nikkeli- ja arseeniarvoja. Viitataan GTK:n mittaamiin kohonneisiin näytearvoihin koelouhosalueilla.

Koelouhosten turvallisuus

Koelouhokset pitää täyttää ja aidata asianmukaisesti, ettei niistä ole turvallisuushaittaa maastossa liikkujille.

Muuta

Kaivostoiminta-alueista ja -syvyydestä, louhintamäärästä sekä -ajoista on ristiriitaista tietoa. Esimerkiksi Pitkäperän ja Mieslahden kaivospiirien louhintamäärätiedot ovat samat.

Pitkäperän ja osin Mieslahden kaivospiiri kuuluvat oikeusvaikutteiseen Oulujärven rantayleiskaava-alueeseen. Viitataan Paltamon kunnanhallituksen päätökseen (29.1.2013 46 §) kaivospiirien alueesta.

Jos kaivostoiminta aiotaan käynnistää, täytyy yleiset ja yhteiset edut -pykälän mukaan asia kuuluttaa uudestaan (Kaivoslaki 181 §, 52 § ja 125 §).

Tukesin kuulutus kaivospiireistä Mieslahti ja Pitkäperä 26.2.2014 Väylä-lehdessä oli puutteellinen. Tukesin kuulutuksissa ei mainittu tarkasti, mitä asioita kuulutukset koskevat.

Vaadinme Tukesia harkitsemaan uutta kuulutusta.

Tukesin on vaadittava Kainuun ELY-keskusta ryhtymään YVA-lain 6 pykälässä tarkoitetun päätöksen harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta kaivospiirien Mieslahti (3030), Tyynelä (5490), Pitkäperä (886), Jormua1(806) ja Maailmankorpi (6492) yhteisvaikutusten arvioimiseksi.

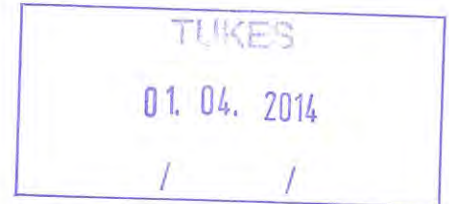
Mieslahdessa

Kaisu Möttönen

Marttala Elina

Lähtettäjä: Virtanen Riikka käyttäjän KaivosAsiat puolesta
Lähetetty: 1. huhtikuuta 2014 15:01
Vastaanottaja: Marttala Elina
Aihe: VL: Mondo Miverals -Pitkänperän kaivoshanke....
Liitteet: 2014_03_24_Muistutus_Pitkäperä_ok.doc

Lähtettäjä: Kari Silvennoinen [<mailto:kari.silvennoinen@kemi.fi>]
Lähetetty: 1. huhtikuuta 2014 12:21
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Mondo Miverals -Pitkänperän kaivoshanke....

Liitteenä muistutus koskien Mondo mineralsian kaivoshanketta Paltamossa.

Kari Silvennoinen
Museotoimenjohtaja/ Museum Director
Kemin taidemuseo/The Kemi Art Museum
Marina Takalon katu 3, FI - 94100 KEMI
Puh/Tel +358 16 258 245
Gsm +358 50 599 2171
Fax +358 16 258 243

Kari Silvennoinen
Heikkisenjoentie 26
88380 MIESLAHTI
kari.silvennoinen@kemi.fi
050-5992171

MUISTUTUS

1.4.2014

Tukes/kaivosasiat
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI
kaivosasiat@tukes.fi

Kohde (Nimi ja KaivNro): Pitkäperä 886
Luvan hakija: Mondo Minerals B.V.

Asia: **Muistutus ennen yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuksien määräämistä**

Muistutukset/vaatimukset:

Koelouhosten vedet

On varmistettava kaivosalueen valumavesien riittävä puhdistus. Nyt sadevedet ja valumavedet huuhtoutuvat Pitkänpuroa myöten suodattamatta Oulujärveen. Tausta-arvoina ei voi käyttää kaivoksen koelouhintojen aiheuttamien päästöjen kohottamia esim. nikkeli- ja arseeniarvoja. Viitataan GTK:n mittaamiin kohonneisiin näytearvoihin koelouhosalueilla.

Koelouhosten turvallisuus

Koelouhokset pitää täyttää ja aidata asianmukaisesti, ettei niistä ole turvallisuushaittaa maastossa liikkujille.

Muuta

Kaivostoiminta-alueista ja -syvyydestä, louhintamäärästä sekä -ajoista on ristiriitaista tietoa. Esimerkiksi Pitkäperän ja Mieslahden kaivospiirien louhintamäärätiedot ovat samat.

Pitkäperän ja osin Mieslahden kaivospiiri kuuluvat oikeusvaikutteiseen Oulujärven rantayleiskaava-alueeseen. Viitataan Paltamon kunnanhallituksen päätökseen (29.1.2013 46 §) kaivospiirien alueesta.

Jos kaivostoiminta aiotaan käynnistää, täytyy yleiset ja yhteiset edut -pykälien mukaan asia kuuluttaa uudestaan (Kaivoslaki 181 §, 52 § ja 125 §).

Tukesin kuulutus kaivospiireistä Mieslahti ja Pitkäperä 26.2.2014 Väylä-lehdessä oli puutteellinen. Tukesin kuulutuksissa ei mainittu tarkasti, mitä

asioita kuulutukset koskevat.

Vaadimme Tukesia harkitsemaan uutta kuulutusta.

Tukesin on vaadittava Kainuun ELY-keskusta ryhtymään YVA-lain 6 pykälässä tarkoitetun päätöksen harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta kaivospiirien Mieslahti (3030), Tyynelä (5490), Pitkäperä (886), Jormua1(806) ja Maailmankorpi (6492) yhteisvaikutusten arvioimiseksi.

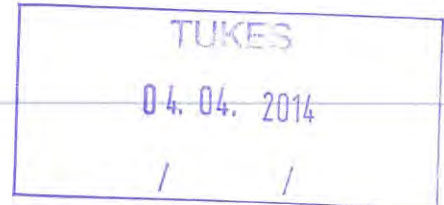
Mieslahdessa

Kari Silvennoinen

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 7. huhtikuuta 2014 16:19
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Muistutukset Mieslahti 3030 laajennus ja Mieslahti ja Pitkäperä yleiset ja yksityiset edut
Liitteet: 2014_03_24_Mieslahti laajennus 3030 lk.docx; 2014_03_24_Muistutus_Mieslahti vanha lk. yleiset.doc; 2014_03_24_Muistutus_Pitkäperä_yleiset lk.doc

Lähettäjä: Lauri Kemppainen [<mailto:lauri.kemppainen@pp.inet.fi>]

Lähetetty: 4. huhtikuuta 2014 12:31

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Muistutukset Mieslahti 3030 laajennus ja Mieslahti ja Pitkäperä yleiset ja yksityiset edut

Tukes kaivosasiat.

Muistutukset:

Mieslahden 3030 kaivospiirin laajentamisen osalta.

Mieslahden ja Pitkänperä kaivospiirien yleiset ja yksityiset edut.

Mieslahdessa 24.3.2014

Lauri ja Maija Liisa Kemppainen

Lauri ja Maija Liisa Kemppainen
Kuusimäentie 4
88380 Mieslahti
lauri.kemppainen@pp.inet.fi
0400-169679

MUISTUTUS

24.3.2014

Tukes/kaivosasiat
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI
kaivosasiat@tukes.fi

Kohde (Nimi ja KaivNro): Pitkäperä 886
Luvan hakija: Mondo Minerals B.V.

Asia: **Muistutus ennen yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuksien määräämistä**

Muistutukset/vaatimukset:

Koelouhosten vedet

On varmistettava kaivosalueen valumavesien riittävä puhdistus. Nyt sadevedet ja valumavedet huuhtoutuvat Pitkänpuroa myöten suodattamatta Oulujärveen. Tausta-arvoina ei voi käyttää kaivoksen koelouhintojen aiheuttamien päästöjen kohottamia esim. nikkeli- ja arseeniarvoja. Viitataan GTK:n mittaamiin kohonneisiin näytearvoihin koelouhosalueilla.

Koelouhosten turvallisuus

Koelouhokset pitää täyttää ja aidata asianmukaisesti, ettei niistä ole turvallisuushaittaa maastossa liikkujille.

Muuta

Kaivostoiminta-alueista ja -syvyydestä, louhintamäärästä sekä -ajoista on ristiriitaista tietoa. Esimerkiksi Pitkäperän ja Mieslahden kaivospiirien louhintamäärätiedot ovat samat.

Pitkäperän ja osin Mieslahden kaivospiiri kuuluvat oikeusvaikutteiseen Oulujärven rantayleiskaava-alueeseen. Viitataan Paltamon kunnanhallituksen päätökseen (29.1.2013 46 §) kaivospiirien alueesta. Kaivospiiriä tulee pienentää niin ettei se ole yleisrantakaavan alueella.

Jos kaivostoiminta aiotaan käynnistää, täytyy yleiset ja yhteiset edut -pykälien mukaan asia kuuluttaa uudestaan (Kaivoslaki 181 §, 52 § ja 125 §).

Tukesin kuulutus kaivospiireistä Mieslahti ja Pitkäperä 26.2.2014 Väylä-lehdessä oli puutteellinen. Tukesin kuulutuksissa ei mainittu tarkasti, mitä asioita kuulutukset koskevat.

Vaadinme Tukesia harkitsemaan uutta kuulutusta.

Tukesin on vaadittava Kainuun ELY-keskusta ryhtymään YVA-lain 6 pykälässä tarkoitetun päätöksen harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta kaivospiirien Mieslahti (3030), Tyynelä (5490), Pitkäperä (886), Jormua1(806) ja Maailmankorpi (6492) yhteisvaikutusten arvioimiseksi.

Mieslahdessa 24.3.2014

Lauri ja Maija Liisa Kemppainen

Lauri Kemppainen

Lähettäjä: "Lauri Kemppainen" <lauri.kemppainen@pp.inet.fi>
Päivä: 11. maaliskuuta 2014 11:25
Vastaanottaja: <arto.laurikainen@paltamo.fi>; "Karjalainen Mikko" <mikko.karjalainen@paltamo.fi>; "Lauri Kemppainen" <lauri.kemppainen@pp.inet.fi>
Liite: 2014_03_07_Muistio Mieslahden kaivostilaisuudesta.pdf
Aihe: Fw: Muistio Mieslahden Opistolla 7.3.2014 Pidetyistä kaivostilaisuudesta

Arto Laurikainen / Paltamon kunnanhallitus

Saate:

Osallistujien pyynnöstä lähetän kokousmuistion Paltamon kunnanhallitukselle tiedoksi ja käsiteltäväksi.

Muistiossa kohta 7.

Kohdassa esitetään vaatimus Kainuun Elinkeino- ja Ympäristökeskukselle, että se vaatii Mondoa tekemään kaikkia kaivospiiriä käsittävän YVA:n Paltamon ja Kajaanin kaupungin alueella olevista kaivoshankkeista. Liitteessä kaivoskartta.

ELY on lausunnoissaan todennut YVA:n tarpeen, mutta ei ole sitä vielä esittänyt.

Pyydämme Paltamon kunnanhallitusta ottamaan tämän huomioon lausuntoja antaessa Tukeisiin ja samalla esittämään YVA:n kannan Kainuun ELY:lle.

Esitämme saman pyynnön Kajaanin kaupunginhallitukselle.

Kokouksen puolesta: Lauri Kemppainen, kokouksen pj.
puh. 0400-169679

11.3.2014

9.3.2014

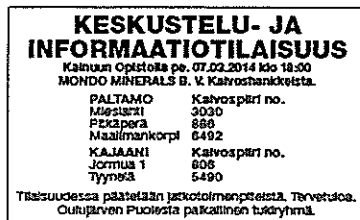
Paikka Kainuun Opisto, Tahvintie 4, Mieslahti
Aika 7.3.2014 klo 18.00–20:30
Läsnä 31 henkilöä (liite 1)

1 Avaus

Puheenjohtajana toiminut Lauri Kemppainen avasi tilaisuuden klo 18:00. Hän toivotti osallistujat tervetulleiksi ja esitteli asialistan. Muistion kirjoitti Kaisu Möttönen.

2 Koollekutsu ja -kutsujat

Kokoontumisesta ilmoitettiin Koti Kajaani -lehdessä 1-2.3.2014. Koollekutsujina ovat paikalliset kaivosalueen vaikutuspiirissä asuvat ja mökkeilevät ihmiset.

3 Viranomaisten roolit ja vastualueet: AVI, ELY ja TUKES sekä esimerkki lupaprosessista

Lauri Kemppaisen esittämät asiat pääpiirteittäin liitteessä (lopussa oleva liite 2).

4 Mieslahden ympäristöluvan ja vesitalous luvan tilannekatsaus

Mondo Minerals B.V. haki vuoden 2012 lopulla Mieslahden kaivokselle Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta (P-S AVI) ympäristö-, vesitalous- ja toiminnanaloittamislupaa, jonka P-S AVI hylkäsi lokakuussa 2013. Mondo Minerals B.V. valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen heti marraskuussa 2013. Muutama kyläyhdistys, metsästysseura ja useat maanomistajat laativat asiasta vastinekirjelmän. Päätöksen saamiseen arvioidaan menevän noin vuosi.

5 Ajankohtaista kaivoshankkeista

Markku Vehviläinen kertoi ajankohtaista tietoa kaivoshankkeittain (kartta liitteessä 3).

Mieslahti (3030)

Kaivospiiri on voimassa. Mondo Minerals B.V. on hakenut alueelle ympäristö-, vesitalous- ja toiminnanaloittamislupaa (katso kohta 4). Suunniteltuna on avolouhoksen perustaminen. Sitä ympäröi kolme Natura-alueita. Kaivoksen uusista lisäalueista on kuulutukset menossa.

Pitkäperä (886) ja Mieslahti (3030) vanha alue

Tukes on myöntänyt Mondo Minerals B.V.ille jatkoajan työhön ryhtymisestä. Tukes on nyt kuuluttanut alueen kaivosturvallisuusseikoista. Pitkäperän alueelta ei ole tehty Ympäristön vaikutusten arviointi (YVA) -selvitystä eikä AVI:lle kaivostoiminnan aloittamiseen tarvittavia ympäristö- eikä muita suunnitelmia. On ollut kaivoslupa-asioissa käsittelyssä vuodesta 1954.

Maailmankorpi (6492)

Vedet valuvat Kylmä-puroa pitkin Jormuanlahteen. Ei ole tehty ympäristövaikutusten arviointia (YVA). Mondo Minerals B.V. katsoo, että Mieslahden kaivoshankkeen YVA kattaisi myös Maailmakorven alueen. Kaivospiiri päätös on tehty. Kuulutus on vireillä.

Heinisuu

Heinisuosta on kaksi erilaista hakemusta vireillä: valtaushakemus, joka on juuri hyväksytty ja josta kuulutus on vireillä sekä Mieslahden laajennushakemus vain tien osalta.

Mölkänrinne

Valtaushakemus on peruttu 11.2.2014. Nyt haetaan Mölkänrinnettä Mieslahden kaivospiiriin ja samalla haetaan Heinisuon kautta tiealuetta Mieslahden lisäalueeksi. Kaivosyhtiö varmistaa avolouhoksen laajentamista.

Tyynelä

Kaivospiiri on olemassa. Nyt haetaan jatkoaikaa kaivospiirille. Vedet valuvat sekä Jormuanlahteen että Mieslahteen. Ei ole tehty ympäristövaikutusten arviointia.

Jormua 1

Kaivospiiri on jo olemassa. Nyt haetaan jatkoaikaa kaivospiirille. Vedet valuvat Pohjajoen kautta Jormuanlahteen. Ei ole tehty ympäristövaikutusten arviointia. Talkkitechdas toiminut 40-luvulta lähtien 20-30 vuotta.

Keskustelua:

- Vaaditaan, että alueelle on tehtävä uusi kaikkia alueet kattava YVA-selvitys. YVA on tehty vain Mieslahden alueelle. Alueiden yhteisvaikutusta ei ole tarkasteltu.
- ELY-keskus on kirjoittanut raporteissaan uuden YVAN tarpeesta laajemmalle alueelle. Se ei vielä esitä vaatimusta uuden YVAN tekemiselle.
- Pöyryn tekemässä YVA-selvityksessä on paljon virheitä ja puutteita esimerkiksi vedenkorkeudet.

6 Laajoja vaikutuksia

Alueille ei kukaan halua rakentaa, maan arvo laskee eivätkä kiinteistöt mene kaupaksi. Kunta tai kyläseurat eivät voi kehittää alueita. Epätietoisuus on jatkunut jo 60 vuotta.

Vaikutuksia mm. melu-, ilma-, kala-, kasvisto- ja pölyhaittoja sekä nikkeli ja arseenivaikutukset vesistöön. Kaivos vaikuttaa ihmisten jokapäiväiseen elämään.

Kaivoslaki velvoittaa ottamaan talteen kaikki malmit. Kaivokset kertovat louhivansa talkkia. Ei pidä laskea pois sitä, ettei myös nikkeliä louhittaisi. Minne rakennetaan rikastamo?

Kaivosten vaikutukset eivät ole pelkästään kuntakohtaisia. Miksi hakemuksia käsitellään kunnittain, vaikka vedet valuvat joskus kunnasta toiseen kunnan rajoja katsomatta.

7 Jatkotoimenpiteet

Kaikissa kokouksessa käytetyissä puheenvuoroissa vastustettiin jyrkästi vireillä olevaa kaivostoimintaa Oulujärven alueella. Ainoastaan yksi puheenvuoron käyttäjä ilmoitti hyväksyvänsä kaivostoiminnan alueelle.

Lähetetään vaatimus Kainuun ELY-keskukselle, että sen on vaadittava Mondoan tekemään uusi kaikki alueen kaivosalueet kattava yhteinen laajempi ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Vaatimus osoitetaan myös Paltamon kunnan ja Kajaanin kaupungin hallituksille. Jaetaan tietoa laajasti tiedotusvälineille.

Vaatimus pohjaa työstää pienryhmä, jossa ovat Lauri Kemppainen, Markku Vehviläinen, Liisa Penttilä, Jukka Peltonen, Martta Kemppainen, Heikki Kemppainen, Timo Pisto, Sanni Väisänen, Kaisu Möttönen ja Airi Husso. Virallisen vaatimus pohjan tekemiseen kysytään neuvoa Janne Kumpulaiselta.

Lisäksi asianosaiset voivat tehdä seuraavia vireillä olevia muistutuksia/valituksia:

Mieslahti (3030)

Kaivospiirin muuttamista koskevasta hakemuksesta on lähetettävä mielipiteet ja muistutukset 14.3.2014 mennessä Tukesiin. Jatkoaika on saatu 24.3.2014 saakka.

Pitkäperä (886), Mieslahti (3030)

Kuulutetuista kaivospiireistä mielipiteet ja muistutukset on lähetettävä 24.3.2014 mennessä Tukesiin.

Maailmankorpi (6492)

Tukesin tekemästä kaivospiiripäätöksestä voi valittaa 20.3.2014 mennessä Oulun hallinto-oikeuteen (97 €).

Heinisuo (8961)

Valtausoikeushakemuksesta valitus on tehtävä 3.4.2014 mennessä Oulun hallinto-oikeuteen (97 €).

Tyynelä (5490)

Kuulutusta kaivospiiristä mielipiteet ja muistutukset on tehtävä 24.3.2014 mennessä Tukesiin.

Jormua 1 (806)

Kuulutetusta kaivospiiristä mielipiteet ja muistutukset on tehtävä 24.3.2014 mennessä Tukesiin.

8 Muuta

Lisätietoa:

Tukesin sivut:

<http://www.tukes.fi/kaivosasiat>

Adressi ja kirjoituksia asiasta:

<http://www.adressit.com/mieslahti>

KAIVOASIOIDEN KÄSITTELY VIRANOMAISET**Hakijan hakemus lähtökohta**

Tukes = Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

valtaukset

varaukset

kaivospiirit

ELY = Elinkeino- ja ympäristökeskus

Tukes pyytää lausunnot

Kunta Tukes pyytää lausunnot

Maanomistajat

Tukes tiedottaa asiasta kirjallisesti

Yleinen kuuleminen

Tukes tiedottaa paikallisessa lehdessä

Kaivospiiritoimitus

Maanmittaustoimisto suorittaa

Käsitellään maanomistajien korvaukset

YVA = Ympäristövaikutusten arviointi, hakijan tehtävä

Ely päättää sen tekemisestä

Ely vastaa kuuluttamisesta

ELY käsittelee valitukset

Kaivostoiminnan aloittamisen suunnitelmat AVI:lle

Hakija tekee suunnitelmat

AVI = Aluehallinto virasto käsittelee suunnitelmat ja pyytää lausunnot

Pyytävät lausunnot, ELY, kunta,

Maaomistajille tiedoksi

Yleinen kuulutus hakemuksen lehdessä

AVI tekee päätöksen lupahakemuksista

Ympäristölupa

Vesilupa

Toiminnan aloittamislupa

Valitusviranomaiset

Hallinto-oikeudet

Korkein hallinto-oikeus

Korvaukset haitoista AVI

päättää vesialueen osalta korvaukset

Käräjäoikeus päättää muut korvaukset

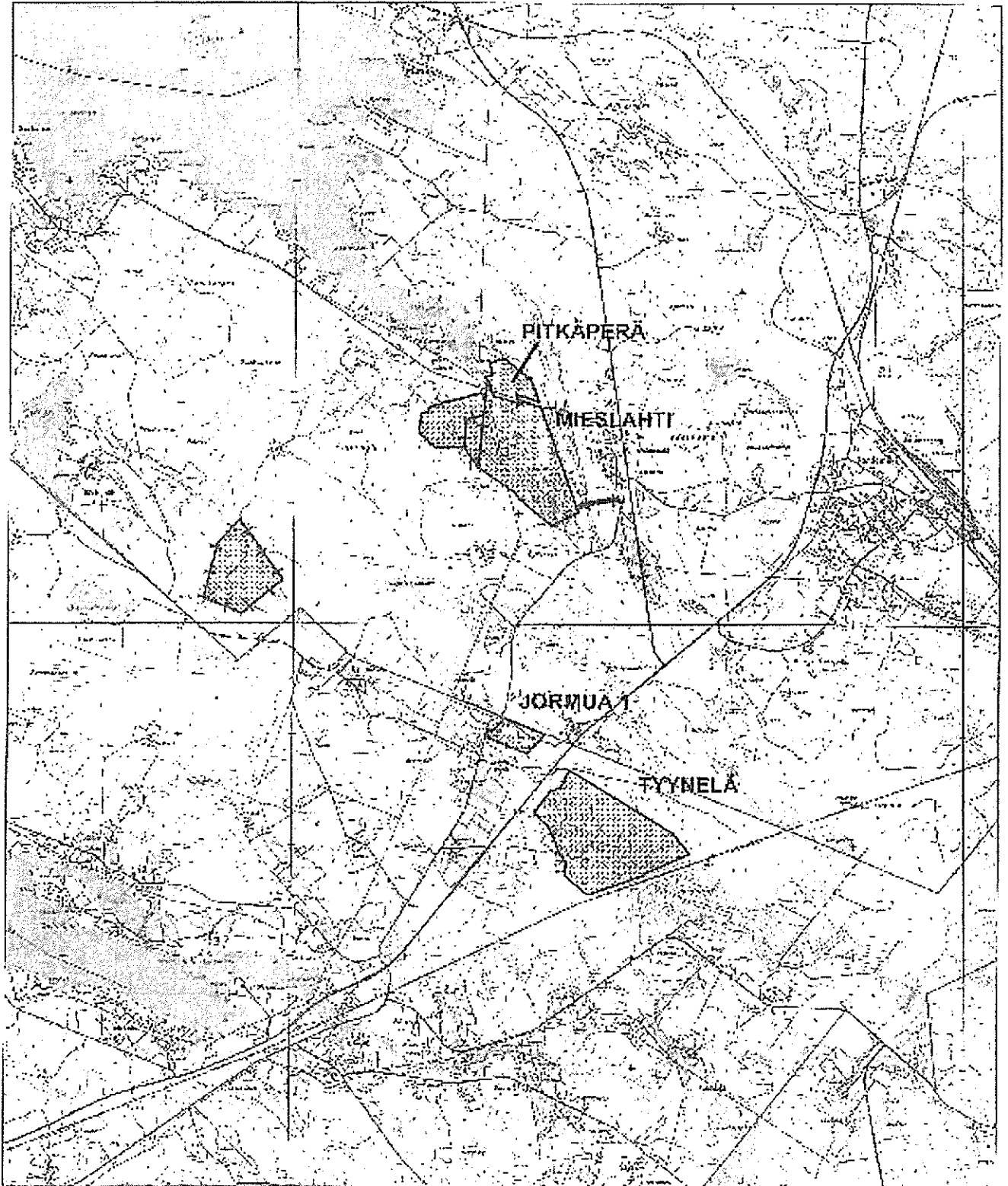
asianomaisen tehtävä korvausvaatimus

http://www.tukes.fi/Tiedostot/Kuulutukset_yleiset_ja_yksityiset_edut/nettikuulutuspiik%c3%a4per%c3%a4.pdf
sivu on kopioitu Tukesin internetsivulta

tukes

Turvallisuus- ja terveystieteiden tutkimuskeskus

KAIVOSPIIRIT MIESLAHTI, PITKÄPERÄ, JORMUA 1 JA TYYNELÄ

Marttala Elina

Lähtettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 24. maaliskuuta 2014 8:53
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Mielipiteet ja muistutukset
Liitteet: Muistutus-mielipide-Jormua 23.3.2014.odt; muistutus-mielipide-pit-mie 2014.odt; Muistutus-mielipide-Tyynelä 23.3.2014.odt

---

Lähtettäjä: Peltonen Jukka ja Huotari Teija [<mailto:eemmeer@viesti.net>]

Lähetetty: 23. maaliskuuta 2014 20:53

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Mielipiteet ja muistutukset

Ohessa muistutukset/mielipiteet koskien Jormua1 kaivosNro 806 ja Tyynelä kaivosNro 549 sekä Pitkäperä kaivosNro 886 ja Mieslahti kaivosNro 3030 mahdollisine laajennuksineen, yleisten ja yksityisten etujen turvaaminen ja vakuuden määrääminen.

Teija Huotari ja Jukka Peltonen
Vasikkavaarantie 184
87970 Jormua
alaskasta@gmail.com

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Mielipide kaivospiirien Pitkäperä 886 ja Mieslahti 3030 mahdollisine laajennuksineen koskien yksityisiä ja yleisiä etuja sekä vakuuksien määräämistä.

Paheksomme, ettei näitä ole kuulutettu Kajaanissa, koska me emme voi olla jatkuvasti seuraamassa esimerkiksi Rovaniemen kaupungin ilmoitustaulua.

Mielestämme näiden kaivospiirien sekä kaivospiirien Jormua 806, Tyynelä 5490 ja Maailmankorpi 6492 yhteisvaikutuksista on tehtävä ympäristövaikutusten kokonaisarvio, ennen kuin asiassa voi edetä. Kaivospiirit ovat samaa talkki- ja nikkeli-aluetta. Ne ovat toistensa läheisyydessä ja niiden yhteisvaikutus on enemmän kuin yksittäiset vaikutukset.

Pyydämme tiedot päätöksestä.

Jormuassa 24.3.2014

Teija Huotari
Jukka Peltonen
Vasikkavaarantie 184
87970 Jormua

Rak Nro 58:2 Alaska

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 27. maaliskuuta 2014 8:16
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipide
Liitteet: Jormuan lausunto 26.3.docx

886

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Miikka Kortelainen [<mailto:miikkakortelainen@suomi24.fi>]

Lähetetty: 26. maaliskuuta 2014 21:06

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipide

Terveisin Miikka Kortelainen

TUKES
KAINUUN ELY-KESKUS

ASIA: Muistutus/mielipide/vaatus koskien kaivospiirejä -
Kaiv.Nro 5490 Tyynelä avaamaton kaivospiiri, jonka vaikutukset selvittämättä, Kajaani
-KaivNro 806 Jormua 1, vanha käytöstä poistettu kaivospiiri, jota on jatkettu tuntemattomasta
syystä, Kajaani
-KaivNro 3030 Mieslahti, ympäristölupa hylätty, mutta kaivospiirille haettu laajennusta, Paltamo
-KaivNro 886 Pitkäperä, vanha kaivospiiri, niveltyy Mieslahden kaivospiiriin, Paltamo -
KaivNro 6492 Maailmankorpi, kaivospiiri ei lainvoimainen, Paltamo

VIITE: Kuulutukset yksityisten ja yleisten etujen turvaamiseksi sekä vakuuksien määräämiseksi
kaivoslain nojalla

Jormuan ja läheisten Mieslahden ja Savirannan kylien alueille on suunnitteilla useita kaivospiirejä. Uuden kaivoslain 2011 nojalla on annettu mahdollisuus asukkaiden yksityisten ja yleisten etujen sekä vakuuksien huomioon ottamiseksi tehdä muistutuksia ja mielipiteitä. Ohessa mainittujen kaivoshankkeiden yhteisvaikutusta ei ole käsitelty kokonaisuutena. Ne ovat varsin eri vaiheissa, kuulutettu eri kuntien alueella, vaikutusalue ulottuu sekä Kajaaniin että Paltamoon.

Jormuan kylä on maakuntakaavassa A-merkinnällä, eli erityisesti asumiskäyttöön soveltuvaksi merkitty.

Erityisesti Jormua 1 -kaivospiiri (806) on ristiriitainen oikeusvaikutteisen Jormuanlahden osayleiskaavan kanssa, joka on saanut lainvoiman 2007. Kylälle on rakennettu uutta rakennuskantaa, poikkeusluvin myös Pohjajokivarteen, joka sijaitsee hieman osayleiskaavan ulkopuolella, mutta joka Pohjajoki sijaitsee suoraan Tyynelän (5490) alapuolella ja virtaa Jormuanlahteen osayleiskaavan puolelle. Jormuan alueelle on myös rakennettu vesi- ja viemäritekniikka pohjautuen kaavojenkin asuinaluumerkitykseen. Maailmankorven (6492) vaikutukset kohdistuvat suoraan oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueelle, vaikka se näyttääkin sijaitsevan juuri ja juuri Paltamon puolella. Jormua 1 (806) on yleiskaavassa ja sijaitsee aivan Paltamon puolella olevan huoltoaseman vieressä. Mieslahden (3030) ja Pitkäperän (886) vaikutukset ulottuvat myös Kajaanin puolelle eivätkä pysähdy kuntarajalle.

Erityisesti on huomattava, että Tukes on kuuluttanut aiemmin 2013 ainakin osan kaivospiireistä talkkikaivoksina, mutta ne ovat muuttuneet päätösprosessissa talkki- ja nikkeli-kaivoksiksi. Tämä loukkaa kansalaisten perusturvaa ja edellyttää kaikkien mainittujen kaivospiirien purkamista virheellisessä järjestyksessä syntyneinä.

Ellei nyt esillä olevia kaivospiirejä pureta, vaadimme, että kaikkien Jormuan ja läheisten alueiden kaivospiirien osalta käydään uusi kuulutuskierron ja käynnistetään laaja ympäristövaikutusten arviointi eli YVA-menettely. Kaivospiirien yhteisvaikutuksia alueen luonnolle, asutukselle ja infrastruktuurille ei ole tutkittu kylliksi.

Kaivoskirjat on saatettava nähtävillemme, jotta voimme esittää yksilöidyt vaatimuksemme.

Kaivospiirille Jormua 1 (806) on määrättävä riittävät vakuudet kaivoksen asianmukaisen jälkihoidon suorittamiseksi. Koska kyseessä on kiistatta entinen kaivostoiminta, joka on loppunut, on asetettava kaivoslain 108 § mukainen vakuus vanhan talkkikaivoksen asianmukaisen ja osayleiskaavan vaatiman l o p p u k ä y t ö n varmistamiseksi. Tukesin tulee kehottaa hakijaa välittömiin selvityksiin, jotta kaivoslain v a k u u s voidaan asettaa määräajassa, ilman viivytystä. Tukesin tulee teettää kaavasta johtuvat luonnonsuojelulain sekä vesilain mukaiset selvitykset käyttövaihtoehdoista jo nyt. Vesiselvityksiin kuuluu vaikutusten arviointi pohjavesiin (vesi seisoo altaassa ja imeytyy pohjavesiin). Pintavesivaikutuksia on voinut aiheutua nikkelin liukenemisen muodossa (Pöyryn arvio). Kylmäpuroon ja Jormuanlahteen ei tule päästää purkuvesiä. Niiden osalta tulee huomioida muut hankkeet ja yhteisvaikutus virtavesiin. Vakuus tulee asettaa ilman asian käsittelyn lykkäämistä. Perustelemme vaatimustamme sillä, että vakuusmääräys ja sitä edeltävät selvitykset ovat välttämättömiä tärkeän yleisen edun kannalta.

Tyynelän (5490) liki 80 hehtaarin suuruinen talkki- ja myös nikkelikaivos on tutkimatta kokonaan vaikutuksiltaan ympäristöön, asutukseen, liikenteeseen, ihmisten terveyteen ja asumisviihtyvyyteen. Kyseessä on avolouhos. Tyynelässä ei ole tehty lakien vaatimia selvityksiä. Koska kokonaisvaikutusten arvio puuttuu kaikilta osin, ei toistaiseksi voida antaa tarpeellisia määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Vain kaikkien mainittujen alueiden yhteinen arviointi luo todellisen kokonaiskuvan kaivospiirien yhteisvaikutuksista, vaikka niitä ei kerralla avattaisikaan kaivoskäyttöön. Lisäksi kaikki muut alueelle mahdolliset tulevat kaivoshankkeet on tuotava tietoomme.

Tukesin tulee tuoda asia uuteen käsittelyyn, kunhan Ely on tehnyt itsekin vaatimansa päätöksen harkinnanvaraisen YVAN käynnistämiseksi näillä kaivospiireillä yhteisesti. Kuulutukset on tehtävä kaikista po. kaivospiireistä samanaikaisesti sekä Paltamossa että Kajaanissa ja tieto asioissa ilmenevistä uusista päätöksistä ja suunnitelmista on toimitettava käyttöömme.

JORMUAN KYLÄ- JA ASUKASYHDISTYS RY

Miikka Kortelainen, puheenjohtaja
Kuurnantie 1 B 25, 87200 Kajaani
puh. 0451335123
sähköposti: miikkakortelainen@suomi24.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Kaivosasiat
PL 66
00521 Helsinki

Viite Pitkäperä KaivNro 886

Mondo Minerals B.V. Branch Finland:n vastine kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ja vakuuden määrittämiseksi (kaivoslaki 621/2011 40§)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (myöhemmin TUKES) on pyytänyt Mondo Minerals B.V. Branch Finland:lta (myöhemmin Mondo Minerals tai toiminnanharjoittaja) vastinetta kuulemisessa annettuja lausuntoja ja mielipiteitä.

Vastineina esitämme kunnioittaen seuraavaa:

1. Kainuun Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Kainuun Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) viittaa aikaisempiin lausuntoihinsa mm. Mieslahden ympäristölupahakemuksesta 19.9.2013 ja 17.3.2014 Mieslahden kaivospiirin laajennushakemuksesta ja toteaa, ettei sillä ole tässä vaiheessa tarvetta lausua asiassa tarkemmin. Em. lausunnoissa ELY-keskus on tuonut esille mm. alueella olevat liito-oravan ja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä valkovuokon esiintymispaikat.

Mondo Mineralsilla ei ole vastattavaan ELY-keskuksen lausuntoon.

2. Paltamon kunnan lausunto

Paltamon kunnan lausunnossa todetaan, että päätöksessä on otettava huomioon Paltamon kunnanhallituksen ja Paltamon kunnan lupa- ja valvontalautakunnan lausunnot, Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätös ja, että vakuuden tulee kattaa kaikki mahdollisesti aiheutuvat vahingot ja haitat sekä vaatii, että alueille on tehtävä kaikki suunnitellut kaivosalueet kattava ympäristövaikutusten arviointi.

Mondo Minerals toteaa, että kunnanhallituksen ja lupa- ja valvontalautakunnan lausunnot liittyvät ympäristölupahakemukseen ja niissä esille tuodut asiat liittyvät lähtökohtaisesti ympäristölupahakemukseen. Mondo Minerals toteaa lisäksi, että se on saanut Kainuun ELY-keskukselta 3.4.2014 lausuntopyynnön liittyen vetoomuksiin, joissa vaaditaan harkinnanvaraisen YVA menettelyn aloittamista Mieslahden-Pitkäperän, Tyynelän, Jormuan ja Maailmankorven hankkeita koskien. Mondo Minerals on toimittanut asiassa lausuntonsa 8.5.2014. Kainuun ELY-keskus toteaa 16.5.2014 antamassaan lausunnossa, että se ei näe tässä vaiheessa tarkoituksenmukaiseksi vaatia Mondo Mineralsilta esitystä harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamiseksi em. alueita koskien.

3. Kainuun liiton lausunto

Kainuun liiton lausunnossa todetaan, että Pitkäperän (ja Mieslahden) alue on maakuntakaavassa osoitettu kohdemerkinnällä ek, kaivostoimintaan tarkoitettu alue ja, että kaavan suunnittelumääräyksissä todetaan, että ”Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä.” Edelleen lausunnossa todetaan, että kaivospiirin lähialueella on pysyvää ja loma-asutusta ja kaivostoiminnan lupamenettelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen lähiasutukselle ja Natura 2000 –verkostoon kuuluville alueille kohdistuviin haittoihin, vaikutuksiin ja toimenpiteisiin.

Mondo Mineralsilla ei ole lisättävää lausuntoon.

4. Liisa Penttilän mielipide

Mielipiteessä ovat mukana myös Reijo Jokinen ja Raimo Jokinen. Mielipiteessä tuodaan esille koelouhosten vesien laatu ja turvallisuus ja huomautetaan asiakirjojen tiedoista ja kuulutuksen puutteellisuudesta.

Mondo Minerals toteaa, että koelouhosalueelta valuvien vesien laatua tarkkaillaan ja louhokset on aidattu. Mieslahden ja Pitkäperän kaivospiirt muodostavat yhden kokonaisuuden vaikkakin ovat erillisiä kaivospiirejä; sen vuoksi asiakirjoissa esitetyt tiedot koskevat molempia kaivospiirejä koska niiden erottaminen toisistaan olisi keinotekoisia ja edelleen pilkkoi asioita hankalammin hahmotettaviksi.

5. Miika Kempvaisen, Martta Kempvaisen, Kaisu Möttösen, Kari Silvennoisen sekä Lauri ja Maija Liisa Kempvaisen mielipiteet

Em. ovat jättäneet erilliset mutta käytännössä saman sisältöiset mielipiteet kuin Liisa Penttiläkin. Mielipiteissä tuodaan esille koelouhosten veden laatu ja turvallisuus, viitataan ristiriitaisiin tietoihin asiakirjoissa ja kuulutuksen puutteellisuuteen ja vaaditaan YVA-menettelyä yhteisvaikutusten arvioimiseksi.

Mondo Minerals viittaa aiemmin lausumaansa koelouhosten tilasta ja Mieslahden ja Pitkäperän kaivospiirien suhteesta sekä asiakirjojen tiedoista. YVA-menettely vaatimuksesta viitataan kohdassa 2 lausuttuun.

6. Teija Huotarin mielipide

Teija Huotari paheksuu mielipiteessään sitä, että kuulutuksia ei ole tehty Kajaanissa ja vaatii hankkeiden yhteisvaikutusten ympäristövaikutusten kokonaisarviota.

Mondo Minerals viittaa aiemmin lausumaansa.

7. Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipide

Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipiteessä, joka on jätetty saman sisältöisenä koskien Tyynelään, Jormuan, Mieslahden, Pitkäperän ja Maailmankorven kaivospiirejä, tuodaan esille kaavoitustilanne ja se, että kaivostoiminnan vaikutukset eivät pysähdy kuntarajalle. Mielipiteessä viitataan lisäksi siihen, että ainakin osa kaivospiireistä on aikaisemmin kuulutettu talkkikaivoksina mutta ne ovat muuttuneet talkki- ja nikkeli-kaivoksiksi ja vaatii niiden purkamista. Edelleen vaaditaan, että ellei kaivospiirejä pureta, täytyy käydä uusi kuulutuskierrös ja käynnistää YVA-menettely.

Mondo Minerals viittaa aiemmin lausumaansa ja korostaa, että kaivokset ovat talkkikaivoksia, joista talkkimalmin rikastuksen yhteydessä hyödynnetään myös malmin sisältämä nikkeli. Mielipiteessä esitetyt vaatimukset ovat perusteettomia tai tulevat käsiteltyä muissa lupaprosessissa.

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 24.7.2014.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.